

Sænk spiritusafgiften og træk grænsehandlen hjem

For at styrke danske virksomheders konkurrenceevne skal den høje danske spiritusafgift sænkes. Det vil trække grænsehandlen hjem og reducere incitamentet til illegal handel.

Et bredt udsnit af Folketinget tog et vigtigt skridt i retning af lavere afgifter, grænsehandel og illegal handel, da de med Vækstplan DK reducerede ølafgiften med 15 procent i 2013 og fjernede sodavandsafgiften fra 2014. Dette blev fulgt op i 2017, hvor et flertal i Folketinget fjernede de planlagte stigninger i vin- og chokoladeafgiften fra 2018. Trods dette er det danske afgiftsniveau fortsat særdeles højt, hvilket fører til massiv grænsehandel og illegal handel. Dette fremgår blandt andet af Skatteministeriets grænsehandelsrapport fra november 2017, der også bekræfter, at afgiftsforhøjelser fører til mere grænsehandel og illegal handel, mens afgiftsreduktioner fører til mindre.

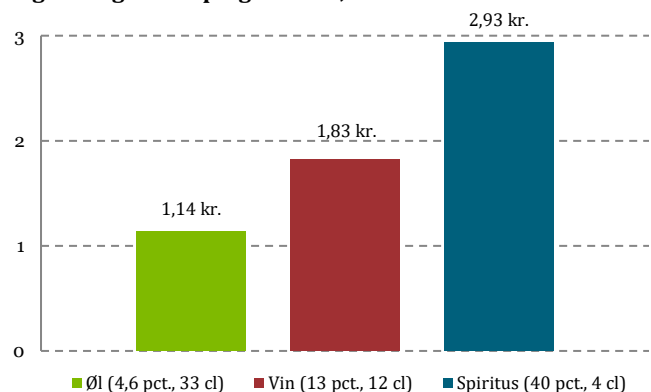
Skatteministeriets Skatteøkonomisk Redegørelse 2018 fastslår i den forbindelse, at spiritusafgiften er den suverænt billigste afgift at sænke blandt de grænsehandelsfølsomme punktafgifter med en selvfinansieringsgrad på hele 72 procent ved en spiritusafgiftslettelse, som svarer til et mindreprovenu på 100 millioner kronerⁱ. Samtidig peger analysen på, at hvis man foretager en samlet samfundsøkonomisk beregning af afgifternes effekter, bør spiritusafgiften mere end halveresⁱⁱ.

Det høje danske afgiftsniveau har gjort grænsehandel til noget nær en folkesport i Danmark. Det medfører, at statskassen går glip af afgifts-, skatte- og momsprovenu, mens danske virksomheder går glip af omsætning, og arbejdspladser flytter til udlandet. Spiritusafgiften på 150 kroner pr. liter ren alkohol er 62 procent højere end i Tyskland, inklusiv moms, ligesom den tyske moms kun er på 19 procent. Ifølge Skatteministeriet købte danskerne i 2017 spiritus for ca. 345 millioner kroner i udlandet (inklusive illegal handel). Det betyder, at statskassen går glip af ca. 180 millioner kroner årligt i spiritusafgift og ca. 70 millioner kroner i momsprovenu – indtægter, der kunne være tilfaldet den danske statskasse, hvis spiritussen i stedet blev købt i Danmark. Afgiftslettelser på spiritus vil styrke danske virksomheders konkurrenceevne og dermed trække grænsehandel hjem samt reducere incitamentet til illegal handel. Ifølge beregninger fra Dansk Erhverv vil en sænkning af spiritusafgiften med 25 procent koste 100 millioner kroner, men vil samtidig sænke grænsehandlen med spiritus.

Spiritusafgiften skal ned på niveau med ølafgiften

I dag betaler de danske forbrugere næsten 150 procent mere i moms og afgifter for en genstand spiritus end en genstand øl. En genstand er en genstand, og derfor skal vin- og spiritusafgifterne ned på niveau med ølafgiften for at undgå konkurrenceforvridning. Ifølge beregninger fra VSOD og Dansk Erhverv udgør moms og afgifter 1,14 kroner af en genstand øl, 1,83 kroner af en genstand vin og 2,93 kroner af en genstand spiritus.

Afgifter og moms pr. genstand, 2018

VSOD MENER

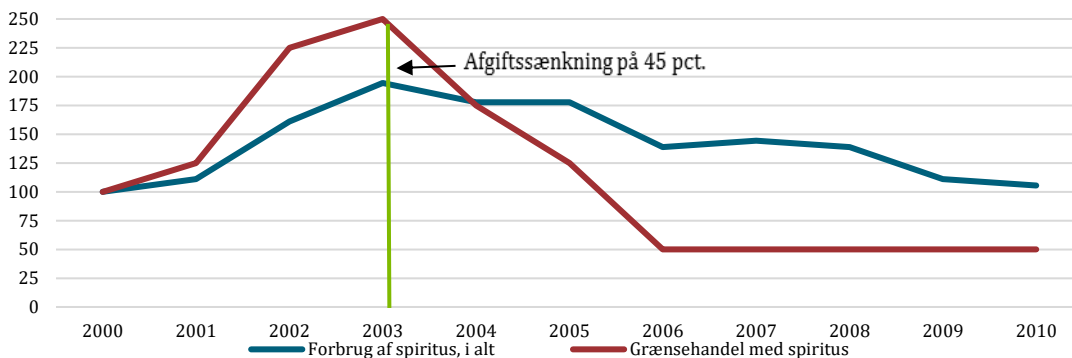
- At spiritusafgiften skal sænkes for at reducere incitamentet til grænsehandel og illegal handel.
- En genstand er en genstand. Derfor skal spiritusafgiften ned på niveau med ølafgiften og skabe lige konkurrence.
- Grænsehandel fører til et merforbrug.
- Moms og afgifter udgør 50-75 procent af salgsprisen på en flaske spiritus og øger incitamentet til grænsehandel og illegal handel.

Kilde: VSOD og Dansk Erhvervs beregninger på baggrund af SKAT

Afgiftslettelse førte til lavere forbrug

I 2003 blev spiritusafgiften næsten halveret fra 275 kroner til 150 kroner pr. liter ren alkohol. Det havde ikke blot en effekt på den pris, forbrugerne betaler i butikken, men også en dæmpende effekt på grænsehandlen og forbruget jf. nedenstående figur. Dette understreger også den såkaldte lagereffekt, det vil sige at forbrugerne har tendens til merforbrug på grund af de store mængder grænsehandlede varer, som de har stående i hjemmetⁱⁱⁱ. Det illustrerer også, hvor stor en effekt afgifterne har på danske virksomheders konkurrenceevne.

Udviklingen i forbrug og grænsehandel med spiritus, 2000-2010 (indeks 2000=100)

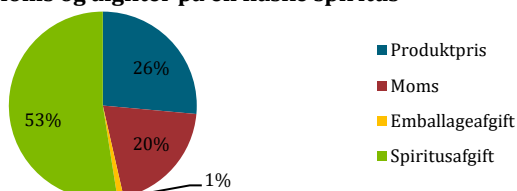

Kilde: Dansk Erhvervs beregninger på baggrund af Danmarks Statistik
 Anm.: Danmarks Statistik har ikke opgjort forbruget siden 2010

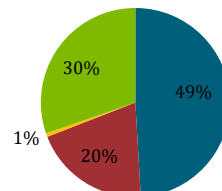
Moms og afgifter udgør mellem 50 og 75 procent af salgsprisen på spiritus

Den høje danske spiritusafgift og moms udgør en betydelig andel af det beløb, danskerne skal have op af lommen, når de køber spiritus. Moms og afgifter udgør således godt halvdelen af salgsprisen på en flaske 'mærkevarer'-spiritus og ca. trefjerdedele af salgsprisen på en flaske 'discount'-spiritus.

Moms og afgifter på en flaske spiritus

Discountspiritus – moms og afgifter udgør i alt **74 pct.** af varens salgspris på en flaske spiritus til 75 kr. (70 cl, 37,5 pct. alkohol)

Mærkevarespiritus – moms og afgifter udgør i alt **51 pct.** af varens salgspris på en flaske spiritus til kr. (70 cl, 37,5 pct. alkohol)

Kilde: Dansk Erhvervs beregninger

Det, at så stor en andel af varens salgspris er moms og afgifter, får mange danskere til at køre til Tyskland for at grænsehandle, fordi den danske spiritusafgift er 62 procent højere end den tyske inklusiv moms. En sænkning af den danske spiritusafgift vil gøre det mindre attraktivt for danskerne at køre til den tyske grænse.

Nøgletal for spiritus

Spiritusafgift, Danmark, 2018	150 kroner pr. liter ren alkohol
Spiritusafgift, Tyskland, 2018	97 kroner per liter ren alkohol
Moms, Danmark, 2018	25 procent
Moms, Tyskland, 2018	19 procent
Den danske spiritusafgift er højere end den tyske, inkl. moms	+62 procent
Grænsehandel og illegal handel med spiritus, 2017	345 millioner kroner
Mistet spiritusafgiftsprovener, 2017	180 millioner kroner
Mistet moms på spiritus, 2017	69 millioner kroner
Moms og afgifter på flaske spiritus (70 cl, 40 procent alkohol)	51-74 procent

Kilde: VSOD og Dansk Erhvervs beregninger på baggrund af SKAT, Skatteministeriet og EU-Kommissionen

ⁱ Skatteministeriet, "Skatteøkonomisk Redegørelse 2018", s. 181

ⁱⁱ Skatteministeriet, "Skatteøkonomisk Redegørelse 2018", s. 179

ⁱⁱⁱ Se fx Dansk Erhvervs Grænsehandelsanalyse 2018, 'Afgifter på grænsen', nr. 31, 2018.